

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph : St. 865

اداره خانه سی

جفل اوغلندہ « اجتہاد نئی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکری غرضی
«اون یدنجی سنہ تاسیسہ»

نفوس و اسباب معیشت

۲

منصف ، غیر منصف ، معتدل ، مفرط مخالفی ، نه
دیر لر سہ دیسونلر ، (مالٹوس Malthus) ک کرک اسلافدن
مظہر الہام اولہرق ، کرک کندی کندینہ وضع ابتدکی

تزايد، توقف و یا تدنیہ اوغر امله ارض اوزہ رندہ کی
نفوس کمیت مطلقہ سی ینہ توقف ایتور ؛ او ، متادیا
تزايد ایدیور . بر عصر اول بر میلیار تخمین ایدیلن نفوس ،

الیوم بر بحق میلیاری متجاوزدر .
ترقیات مدنیہ ایلہ اسباب
و وسائط معیشتکدہ غیر محدود
بر صورتدہ مستعد تزايد اولدینگی
(مالٹوس) نظراعتبارہ آلامش .

معتضلرک بوداعاسی دہ دوغر ودر :
فقط بشریتک ہر دورہ سندنہ
اولدینگی کی حال حاضر انسانیتدہ
اسباب معیشتلہ مقدار نفوس
آرہ سندنہ بر نسبت توازن طوتمق
بر درلو ممکن اولامادینگی
(مالٹوس) ک کتابی انتشار ایتد کدن

یوز بو قدر سنہ تحث ایدن حرب
عمومی و او حرب عمومی جریحہ سی

آلتندہ آجیلان و دائرہ استیلاسی دہا نہ قدر توسع
ایدہ جکی کسیریلہ مین بولشہ ویزم قانغرنی دہ بارز دہا
بر صورتدہ کوسترمدینی ؟

دنیلہ جک کہ اسباب معیشتلہ مقدار نفوس آرہ سندنہ کی
عدم توازی نی اور و پاسکنہ سی ۱۹۱۴ سنہ سی حزیراننک
بیلیم قاجنجی کونی آوستریا ولی عہدیلہ رفیقہ سنک قتل
ایدلیدی ساعتدہ می حس ایتدیلر و کوردیلر دہ بوضیافت

شاہزادہ شیخ الریسی

وفاتی و کچن نسخہ مزددہ کی مقالہ مہمہ سی مناسبیلہ
۱۲۶ نومرولو اجتہاددہ یک مہم اولان ملاقاتدہ او قویک

نظریہ دہ بویوک ، ہم یک بویوک ،
آز بر زمان صکرہ اصطفا
طبیعی قانونی دوغوروب اورتہ یہ
آنہ جق قدر ولود بر حصہ
حقیقت واردی . یکرمی ، یکرمی
بش سندنہ بر ، تضاعف ادعاسی
کبی فی الحقیقہ ضعیف جہتندن
(مالٹوس) مخالفلی یا قالا یوب
بیچارہ نی خیر پالادجہ خیر پالایورلر
فقط بونک نہ اہمیتی وار ...
نفوس یکرمی بش سندنہ بر
تضاعف ایتہ مشدہ الی سندنہ ،
یوز سندنہ ، ایکی عصر دہ بر ،
ایکی مثانہ بالغ اولمش ! نتیجہ ینہ

بر : نفوس ہر حال دہ اسباب معیشتلہ متناسباً یوریمک لازم
کلیر کن بشرک قوہ مقدرہ تولیدیہ سیلہ قدرت استحصالیہ سی
آرہ سندنہ کی عدم توازیدن - ہیچ دکلہ حال حاضر
انسانیتدہ - بو ، ممکن اولامیور . مدنیت ایلر یکجہ نفوسک
کمیت مطلقہ سندنہ کی نسبت تزايد بر توقف ، حتی بر
تدنی عارض اولدینگی بڑہ ارقام و دلائل قطعہ ایلہ اثبات
ایتمک ایستویورلر و بلکہ دہ اثبات ایدیورلر . فقط نسبت

معیشتله متوازیابوروپیه مه مسیدر که اکثر زیاد نفوس بحر انلری
تکوین و تشدید ایدیور.

دیگر طرفدن تکامل ازلیسی قدر غریب بر معمای
خلقت اولان انسانک ، کندینی ذی حیات موجودات
سارندن آیران بر خاصه سی ده « دوراندیشی در » در .
فی الحقیقه اوروپاده انسانلر حادثه قتلک وقوع بولدی
کون آج قالمادیلر . بورودکلری بو راه معیشتده ، ایکی
کونلک دکل ، بلکه ایکی آلیق ، ایکی سنه لک ، اوچ بش
سنه لک ییه جکلری دها طغارجقلرنده البته حاضر ،
طورویوردی . یالکز ، فردلر کی جمعیتلرده وجدانلرنده کی
مشعور طویغولردن زیاد ، غیر مشعور طویغولره اتباعاً
حرکت ایدرلر که ایکنجی قسم طویغولر ، برنجیلردن
دها آز حیاتی ، دها آز مبرم ، دها آز حقیق دکلدرلر .
بیکلرله ، یوز بیکلرله ، میلیونلرله سنه لک و کیم بیلیر
بلکه ده ازلی برمایه تکاملله یوغوروله یوغوروله وجدان
بشر نظرند ایزی ، اثری غائب اولمش و فقط درلو
درلو شکلره کیرمش بر « محافظه بقا اندیشه سی » ، هر
دقیقه قاراروب طوران بر فردانک مواجهه مظلیمتده
بذاته متأثر اولماسون ، فطره بو ممکنمیدر ؟ بر کردباد
حسیات ایچنده آجی آجی اختلاجله قاپیلان فردلر ،
جمعیتلر بیلیمیه رک ، کورمیه رک ، آکلامیه رق و یالکز
شئون و وقوعاتک تحت تأثیرنده مهم ، مغلق ، معضل
یر شیلر حس ایدرلیدی سکر اول کندیلرینی بوبادریه
آتدیلر . بشریتک سینه سنده حالاقانایوب کیدن بوجریحه
بزه ایکی صفحه اراه ایدر که هر جمعیتک بری داخله ،
دیگری خارجه ناظر در . خارج صفحه بی زمره لر
آرسنده کی جدال عمومی ، داخل صفحه بی ده هر زمره لک
کندی فردلری آرسنده کی جدال اقتصادی و اجتماعی
تشکیل ایدر .

بو کون ده آروپا دیپلوماسیسنک مخزن اوراقنی
قاریشدر رسوق حرب عمومینک منشأ رسمی وظاهر یسنی
صربستانله آوستریا آرسنده کی اختلافده بولورز . فقط
عقلی باشنده هر کس ده بیلیر که حرب عمومینک منشأ
حقیقیسی : اوروپاده نفوسی طار بر ساحه اوزرنده اکثر
زیاده صیقیشمش ، آری قوغانی کپی اکثر چوق قاینار و

ماصه سی اطرافنده بر بر بنه کیریشمدیلر . عموم بشریتک
ایکی کونلک دها ییه جکی یوقیدی که بو بادریه زمانندن
ایکی کون اول تولید ایدرک باشلرینه اینن بلای حربی ده
هیچ دکلسه ایکی کون دها تعجیل ایتش اولدیلر ؟
دوغرودر ، مقدار نفوسده کی نسبت تزايد ، مدنیت
ایلریدلکه حال توقف و تدنی یه کچدی کی ترقیات مدنیه
و کشفیات فیه نك شو دوره تکاملنده استحصالات
زراعیه نك ده احتیاجدن دون دکل ، حتی دها فضله اولدیغنی
ارقام و دلائله مستند اولسده یه اتیان ایدیورلر . بو
ایکنجی نقطه بی ده برنجی قدر مثبت و قطعی تلقی و قبول
ایتنه بیلله کوربیورز که انسان ذیلن مخلوق ، مرتبه
حیوانیتدن هر حالده یوکسلمش اولمق اعتباریله بالخاصه
شو اکثر صوک دوره تکاملنده اسباب معیشت دینجه یالکز
وسائط تغذی نی قصد ایتبور . لباس ، سکنا ، تجمیل ،
تذوق ، مطالعه و امثالی ده غذا درجه سنده و حتی اولنک ده
فوقنده کندیسی ایچون بر احتیاج مبرم تشکیل ایدیور .
پارنده یشایوب طبقات اجتماعی نك اکثر آشای قاتنده
فرض ایدیلن بر اوجا جقی بیلله بو کونکی کونده غرتنه سی ،
هر صباح منتظماً او قویه مازسه اتمک ییه مش ، صوایحه مش
قدر کندینی آچ بولویور . حال حاضرده کی انسان اتمکندن
کسیور ، لباسه ویریور ؛ لباسندن قیصیور ، سکنا سینه
تخصیص ایدیور ؛ ایکی اوچنی بر درلو بر آریه کتیره میور .
ادعا ایدیله بیلیر می که انسانلرک بو کون اتمک درجه سنده
مبرم اولان بتون حوایح سارنه سی تماماً تأمین ایدلمشدر .
بوندن بشقه عموم بشریت فضله مواد غذایه استحصال
ایتمش اولسده افرادندن بر قسمی بونی تدارکدن عاجز
قالدقجه او فضله ، حقیقنده نصل فضله عد اولونابیلیر ؟
ابتدائی بر جمعیت و یا خود علی الاطلاق بر جمعیه منسوب
آشای طبقه اسباب معیشتی باشلیجه وسائط غذاییه
حصر و تخصیص ایده بیلیر . فقط فقیر اولسون ، زنکین
اولسون دماغاً متکمل بر جمعیت وسائط معیشت دینجه
غدا ساحه سی آشای ، سائر بتون ساحه لره تکمیلی نسبتنده
ایلریر . ایشته هر جمعیه و هر طبقه جمعیه کوره بو
وسائط معیشتک معنای دکشیر . بالخاصه ابتدائی طبقه
و جمعیتلرده کی تزايد نفوسک ، معنای اصلیلرنده کی وسائط

جمعیت من حسابنه بتون قوت منزله رد ایلرز . هپمز بیلیرز که برچوق دردلری میاننده بوملک حال حاضرده نفوسنک کثرتندن دکل ، بلکه آزلغندن ده پک چوق مضطربدر . اساساً شو جدال حیات صحنه سندن مطلقاً بری چکیلمک لازم کلیورسه بالا اختیار : او ، بن اولایم ادمک فرداً ، جمعیته نیهلیمزه دوغرو یورومک ، دیمکدر که سالکری کی چیلغینلردن بشقه کمسه نک کاری دکلدر . بونی ، نه بویله دائماً جدال ایله بر غایه تکمله دوغرو یوروبن انسانیتک حکمت وجودی ونده هر فرد وهر جمعیتده کی محافظه بقا فکر فطریسی قبول ایده من . منسوب اولدیغمن دین مبین ایسه قدرت فاطره لسانندن بزلره : تناکخوا ، تناسلوا ... بویورور . صوک

نامر نکی

خارجه الکچوق اوغول صالیوریر اک قوتلی ایکی زمره آرسنده کی رقابت اقتصادیدر . یعنی اسباب معیشت غوغاسی در بولشه ویزم جریانی - که افراد بشر آرسنده کی بالواسطه ، بالواسطه تخریباتی بلکه حرب عمومینک ایقاع ایتدیکی تأثیراته ده غالبدر - تولدات اعتباریله نفوسی ، اوروپاده کی بتون جمعیتلردن ده زیاد برنسبت سرعتله آتار تازید کوسترمش و ترقیات اقتصادیسی ایسه بو حرکت نفوسی بیتی تعقیب ایده مه مش بر جمعیتدن ، یعنی روسیه دن ظهور ایتدیکی ؟

پک زیاد قطعیات افاده ایدن جهتلرندن صرف نظر اولونورسه مالتوس موضوعه سنده شبهه سز که بویوک بر شعله حقیقت پارلار . بو حقیقتی اولدیگی کی قبول ایدرز . فقط بو کون مالتوسیانیز مک ، نه ثومالتوسیانیز مک تلقیناتی

یه داغوزی به دائر کرهوک تمقیق

چوچوق تربیه سی

والده لره علمی نصیحتلر

چوچوق تربیه سی مسئله سی ، اجتماعی حیات مسئله سی نک اساس دیر کیدر . بویوک تربیه عالمی نک اک بر شیمی مشغله لری تشکیل ایدن بو مسئله شیمدی به قادر مختلف نقطه نظرلردن تدقیق ایدلشدیر . A priori حکملره کوره تحول ایدن بو تدقیق اصوللری نک اک مهملری شونلردر :

- ۱ — الهیات نقطه نظری .
  - ۲ — مه تافیزیک روحیات نقطه نظری .
  - ۳ — طبیعیات و یا بیولوژیک روحیات نقطه نظری .
- تربیه علمی ، فلسفه نک بیر قسمی تشکیل ایتدیکی کی بوراده اک باشلیجه لری تعداد ایتدیکم بو مختلف تدقیق اصوللری نک بیننده کی فرقلر و تضادلرده پک مهم و معضل بیر فلسفی مناقشه یی وجوده کتیریر . شیمدیلک بو مناقشه لره کیریشه جک دکل . ذاتاً چوچوغنک اک ایلمک واک صوک تربیه جیسی اولان ولده لره خطاب ایدیورم . بونک ایچینده فکرلری آجیق و عملی بیر لسانله آکلاتاجام . بزده علمی مسأله لر حقنده یازی یازانلر مع الاسف آغیر و قایل افاده طرزخی ترجیح ایتملردر . فقط ، اگر مطالعه لریمزدن عمومی بیر فائده نک حصوله کله سنی آرزو و تمی ایدیورسه ک بزده خلقمنک آکلا یاجانی لسانی قوللانماه و یازماه مجبورز . بوسورتله هم یازدقلریمزی ده اای ودها قولای آکلاتیز ، هم ده او قودقلریمزی بالذات ده اای ودها مکمل آکلامش اولدوغمزی کوسترمش اولورز !

— بن طبیعاتی م . چوچوق تربیه سی مسأله سی [طبیعاتی روحیات] نقطه نظرندن تدقیق ایده جکم . تربیه علمی نک یکانه عملی اصولی بودر . الهیات بیر لاقیردی دنیا سیدر . مه تافیزیک ، چوچوق ایچین مجهول بر عالم ! فقط ، نظریه لری حیاناتک حادثه لرندن آلان وینه حیاناتک حادثه لری تطبیق ایتدیررک اثبات ایدن آنجاق طبیعاتی روحیاتدر .

*

چوچوغنک علمی ماهیتی تشریح باشلامدن اول شوراسنی قید ایتک ایسترم که چوچوق حیات و روحیاتده [وراثت و محیط] قانونلری نک پک مهم تأثیرلری واردر . چوچوغنک توارث ایتدیکی فطری دیکشدر مک علمک آنده دکلدر . آنالریزک بیرطوغرو سوزی واردر که بوجهندن جدأ عالمانه در وعینی زمانده مه تافیزیک فکرلردن خبرسز یاشایان خلق عقلی نک بعضاً نه قادر علمی دوشوندیکنی ده پک اعلا اثبات ایدر :

جان چقمایچه خوی چقماز .

*

علم نقطه نظرنده چوچوق نه در ؟

تربیه مسئله سی حقنده شایان حیرت فکرلر سردایدن [روسو] به کوره [*] « چوچوق بیر معصوم اولارق » دنیا به کلیر . فقط [*] بیرچوق خطا و غفلتله رنه رغماً بو فرانسیز فیلسوفی نک تربیه دائر یازدیخی اثرلر ، بالخاصه (أمیل) ، به داغوزی صاقلیلرینه توصیه ده جدأ شایان فائده لی واکلنجه لی بیر کتایدیر . روسودن صوکر ایتیشن بویوک تربیه استادلری نک همتلری و بالخاصه طبیعاتی روحیاتک تدقیقلری عکسنی اثبات ایتشدیر : چوچوق بیر معصوم اولارق ده کل ، بلکه بیر وحشی اولارق دنیا به کلیر . — یکی دوغان بیر چوچوغنک روخنده ابتدائی انسانک